

# አፍ ቢያዝ ዓይን ይናገራል!

## በኤርሚያስ ህፋይ

በዕለት ተዕለት ግላዊና ማኅበራዊ ሕይወት የሚያጋጥም ማንኛውንም አጋጣሚ፣ አሳብንና ውሳጣዊ ስሜትን ደስታንና ጎዘንን ማግኘትና ማጣትን ተስፋችንንና ተስፋ ቢስነትን ለሁለተኛና ለሦስተኛ ወገን መግለጥ ማንጸባረቅ ማጋራት ሰውን ከሌሎች ሥጋዊና ደማዊ ፍጥረቶች ልዩ ከሚያደርጉት ሰብአዊ ባሕርዮች መካከል አንዱና ምናልባትም የራሱ የሆነ ሥርዓትና መለያ ጠባያት ላሉት የሰው ልጅ ኑሮ ከመብልና ከመጠጥ ቀጥሎ አስፈላጊና ወሳኝ ከሆኑት ሰብአዊ ፍላጎቶች ቀዳሚውን ሥፍራ የሚይዝ የመሠረታዊ ፍላጎቶች ሁሉ ማግኛ ማጣፊጫ ማዋህጃና ማስፈጸሚያ መሣሪያ ነው።

ሰው በተፈጥሮ የተሰጠውን ልዩ የማሰብ ችሎታ ተጠቅሞ መጥፎም ይሁን ጥፋ በየጊዜው ለዓለማችን እንግዳ የሆኑ ነገሮችን እምጥቷል፤ የአኗኗር ስልቱንና ይዘቱንም በየጊዜው በማሻሻል ተፈጥሮን በሚገባ መጠቀምና የጥንት ሰዎች ይኖሩት ከነበረው አኗኗር እጅግ የተሻለና የተደራጀ ቀላልና ምቹ ኑሮ ለመኖር ችሏል። ማሰብ አስካልተቋረጠ ድረስ በሰው ልጆች አኗኗር የሚታየው መሻሻልና መደላደል አይቋረጥም ፤ በአያንዳንዱ አዲስ ቀን ዓለም የሰው ልጅ አሳብና ዕውቀት ውጤቶች የሆኑ ብዙ አዳዲስ ነገሮችን እንደ ገጸ በረከት ስትቀበል ትኖራለች።

ማሰብ ለሰው ልጆች ኑሮ መለወጥ ማደግና መበልጸግ ያበረከተውን እጅ የሌለው አስተዋጽኦ፣ ማሰብ አለመቻል ደግሞ ለእንስሳት ኑሮ አለመለወጥ የተጫወተውን ሚና እንመልከት፤ ሰው ሰው ነበረ አሁንም ሰው ነው ማሰቡ ግን “የሚያስብ እንስሳ” የሚለውን ስያሜ ውሸት አድርጎ ምናልባትም “ልዩና ድንቅ ፍጥረት” ሊባል የሚችልበት የኑሮ አድገት ደረጃ ላይ እንዲደርስ ረድቶታል፤ እንስሳት ግን አሁንም እንስሳት ብቻ ናቸው ኑሯቸውም ያው የጥንቷ መተኛት መነሣት መብላት መጠጣት ትናንትም ዛሬም አቀርቅሮ ሳር መንጨት!

ይሁን እንጂ ማሰብ ብቻውን የሰውን ሁለንተናዊ ሁኔታ ለመለወጥና ለማሻሻል በቂ አይደለም አሳብን መግለጥ ማካፈል መቻል ሌላው አስፈላጊው ነገር ነው እንደውም አሳቡን መግለጥ ባይቻል ኖሮ ሰው ከአንድ ጊዜ በላይ ሊያስብ አይችልም ነበር፤ ካልተናገረው ምን ሊፈይድለት በማሰብ ይደክማል? ልክ እንደ እንስሳት መብላት መጠጣት ሆኖ ሲሞላ መበረቅ ሲጎድል መኮራመት በቃ ሕይወቱ ኑሮው እንዲህ ባለ ትርጉም አልባ ሂደት ሊወሰንና ለዛ ቃና ጣዕም የለሽ ሊሆን ግድ ይሆን ነበር። አሳቡን መግለጥ በመቻሉ ግን ማሰብን መደበኛ ሥራው አድርጎ ሁሌ ያስባል ያቅዳል

አጋጣሚ፤ አሳብንና ውሳጣዊ ስሜትን ያስታንና ጎንን ማግኘትና ማጣትን ተስፈኛነትንና ተስፋ ቢስነትን ሆሁላችንና ሆሁላችን ወገን መግባባት ማንጸባረቅ ማጋራት ሰውን ከላልች ሥጋዊና ዮማዊ ፍጥረቶች ሌዩ ከሚያደርጉት ሰብአዊ ባሕርዮቹ መካከል አንደኛ ምናሌባትም የራሱ የሆነ ሥርዓትና መሆኗ ጠባያት ሊለት የሰው ሌጅ ኦሮ ከመብሌና ከመጠጥ ቀጥል አስፈላጊና ወሳኝ ከሆኑት ሰብአዊ ፍሊጎቶች ቀዳሚውን ሥፍራ የሚይዘው የመሠረታዊ ፍሊጎቶች ሁሉ ማግኛ ማጣፈጫ ማዋህጃና ማስፈጸሚያ መሣሪያ ነው።

ሰው በተፈጥሮ የተሰጠውን ሌዩ የማሰብ ችልታ ተጠቅሞ መጥፎም ይሁን ጥሩ በየጊዛው ሳይታይም እንግዲህ የሆኑ ነገሮችን አምጥቷል፤ የአኗኗር ስሌቱንና ይቅሬታንም በየጊዛው በማሻሻል ተፈጥሮን በሚገባ መጠቀምና የጥንት ሰዎች ይኖሩት ከነበረው አኗኗር እጅግ የተሻሻለና የተሻራጀ ቀሊሌና ምቹ ኦሮ ሳይመስል ችሎታ። ማሰብ እስካሉተቋረጠ ድረስ በሰው ሌጆች አኗኗር የሚታየው መሻሻሌና መቶሊዮሌ አይቋረጥም፤ በእያንዳንዱ አዳኝነት ቀን ዓላም የሰው ሌጅ አሳብና ዕውቀት ውጤቶች የሆኑ ብዙ አዲዳኝነት ነገሮችን እንዲገኝ በረከት ስትቀበሌ ትኖራለች።

ማሰብ ሳይሆን ሌጆች ኦሮ መሆንም ማታወቅና መበሌጽ ያበረከተውን አቻ የላላው አስተዋጽኦ፤ ማሰብ አላመቻሌ ያላቸው ሆኖች ኦሮ አላመቻሉም የተጫወተውን ሚና እንመለከት። ሰው ነበረ አሁንም ሰው ነው ማሰቡ ግን “የሚያስብ እንስሳ” የሚሆን ስያሜ ውሸት አደርጎ ምናሌባትም “ሌዩና ደንቅ ፍጥረት” ለባሌ የሚችሉበት የኦሮ እደገት ቶረጃ ሊይ እንዲቀርብ ረዴቶታል፤ እንስሳት ግን አሁንም እንስሳት ብቻ ናቸው ኦሮቸውም ያው የጥንቱ መተኛት መነሣት መብሊት መጠጣት ትናንትም ዚሬም አቀርቅሮ ሳር መንጨት!

ይሁን እንጂ ማሰብ ብቻውን የሰውን ሁላችንናዊ ሁኔታ ሳይመለከትም ሳይታይም አሳብን መግባባት ማካፈሌ መቻሌ ላሊው አስፈላጊው ነገር ነው እንዲሁም አሳቡን መግባባት ባይችሉ ኖሮ ሰው ከአንድ ጊዛ በሊይ ለያስብ አይችሉም ነበር፤ ካሉተናገረው ምን ለፈይደዎት በማሰብ ይታዘዛል? ሌክ እንዲሁ እንስሳት መብሊት መጠጣት ሆይ ሲሞሉ መባረቅ ሲጎደሉ መኮራመት በቃ ሕይወቱ ኦሮው እንዲህ ባላ ትርጉም አሌባ ሂደት ለውሰንና ሆዜ ቃና ጣዕም የሆነ ሌላ ግዴ ይሆን ነበር። አሳቡን መግባባት በመቻል ግን ማሰብን መቶበኛ ሥራው አደርጎ ሁሉ ያስባሌ ያቅዳሌ

## አፍ ቢያዝ ዓይን ይናገራል!

ይመራመራል እንግዲህ ቀላልና ምቹ ኖሮ ለመኖር ያገዙት የቴክኖሎጂ ውጤቶች የማሰብ ብቻ ሳይሆኑ አሳብን መግለጥ የመቻል ጭቆናዎች ናቸው።

እንደ ማሰብ ሁሉ አሳብን መግለጥም በተፈጥሮ የተገኘ ሀብትና ሰው ሁሉ ከሌላ ወገን ፈቃድና ስምምነት ሳያስፈልገው በራሱ ጭላጎትና ተነሣሽነት ሊከውነው የሚችለው የተፈጥሮ መብት ነው። በርግጥ አሳብ ሁሉ ጠቃሚና ትክክል ነው ሊባል አይችልም ትክክል ያልሆነንም አሳብ ማስተጋባት ምናልባት ከአሳቢው አልፎ በሌሎች ወገኖች አስተሳሰብና እምነት ላይ አሉታዊ ተጽዕኖ አያሳድርም ማለት አያስደፍርም። አሳብን በአሳብ ማረም ማስተካከል

የበተከውን አስተሳሰብ በነጠረ አመለካከት ማቃናት ሲቻል ለምን አሰብክ ለምን ተናገርክ ማለት ግን የሰውን ተፈጥሮአዊ መብት የሚገጭ ጸያፍ ተግባር ነው። ይህን የመሰለ አመለካከት ጎልቶ የሚታየው ራሳቸውን በፈጣሪ ቦታ አስቀምጠው ሰውን ያህል ከቡር ጭጡር እንደ እንስሳት እነርሱ በፈለጉት ሁኔታ ብቻ ለመንዳት ከሚፈልጉ ፈርዖናዊ አንገል በተሸከሙ አልያም የተሻለ ማሰብና አሳብን በአሳብ የማሸነፍ አቅም ችሎታና ትዕግሥት እንደሌላቸው እምነው ከብራቸውን ዝናቸውንና ጥቅማቸውን ለማስጠበቅ ያላቸው ብቸኛ አማራጭ ማሰብና አሳብን መግለጽን መዋጋት እንደሆነ በሚያምኑ ደካሞች ሰዎች ነው።

የአነዚህን ሰዎች ውጥንቅጥና ውል አልባ ጠባይ መተረክ አይከብድም ጭላጎታቸውን በትክክል መረዳትና እንዲህ ነው ብሎ መናገር ግን ያስቸግራል። አሳብንና አሳቢን ለሥልጣኔ ለጥቅም አደገኛ ነው ብለው ሲያሳድዱ ሲታዩ ራስወዳድ ሊመስሉ ይችላሉ በርግጥ ራሳቸውንስ ቢሆን ይወዳሉ? ተብሎ ሲጠየቅ ግን ርሳቸውን መውደዳቸውም አጠራጣሪ ነው ምክንያቱም በቀን ሦስት አራት ጊዜ ሲበሉ ቢያንስ አንድ ጊዜ እንኳ ቢያስቡ አሳብን እንደ ገጸ በረከት በደስታ ተቀብለው ተፈትሾ ተሞክሮ ጠቃሚ ሆኖ ቢገኝ በውጤቱ ለመጠቀም ይጓጉ ነበር እንጂ እንደ ተስቦ ፈርተው ወደ ውስጣቸው እንዳይዘልቅ የልባቸውን በር አይዘጉም አሳቢዎችንም እንደገጸ በረከት አቅራቢ ጭቅርና አክብሮትን ይቸገራቸው ነበር እንጂ እንደ መርዘኛ ጠላት አያሳድጁባቸውም ነበር። የጥንቷ ጠበብቶች መርከብና ድልድይ እንሥራ ሲሉ መሪዎቻቸው ለመንግሥታችን አደገኛ ነው ብለው ከልክለዋቸው ቢሆን ኖሮ የቅርብ ጊዜዎቹም ሳይንቲስቶች አይሮፕላንና ባቡር አናምርት ሲሉ አስተዳዳሪዎቻቸው ተንኮለኞች ናቸው ብለው ቀጥተዋቸው ቢሆን እነርሱም እኛም እንደ ጥንቷ በበቅሎና በፈረስ ጀርባ

ይመራመራሌ እንግዳህ ቀሊሌና ምቹ ኖሮ ህመምኖር ያገዛት የቴክኖልጂ ውጤቶች የማሰብ ብቻ ሳይሆኑ አሳብን መግቢያን የመቻሌ ፍሬዎች ናቸው።

እንዲሁም ማሰብ ሁሉ አሳብን መግቢያንም በተፈጥሮ የተገኘ ሀብትና ሰው ሁሉ ከላሊ ወገን ፈቃደኛ ስምምነት ሳያስፈልገው በራሱ ፍሊጎትና ተነሣሽነት ሉከውነው የሚችሉ የተፈጥሮ መብት ነው። በርግጥ አሳብ ሁሉ ጠቃሚና ትክክለኛ ነው ሌባሌ አይችሉም ትክክለኛ ያሌሆነንም አሳብ ማስተጋባት ምናልባት ከአሳቢው አሌፎ በላል ወገኖች አስተሳሰብና እምነት ሊይ አለታዊ ተጽዕኖ አያሳደርም ማህበራዊ አያስቶፍርም፤ አሳብን በአሳብ ማረም ማስተካከል

የበተከውን አስተሳሰብ በነጠረ አመላካከት ማቃናት ሲቻሌ ህምን አሳብክ ህምን ተናገርክ ማህበራዊ ግን የሰውን ተፈጥሮአዊ መብት የሚገፍ ጸያፍ ተግባር ነው። ይህን የመሰላለኝ አመላካከት ጎሌቶ የሚታየው ራሳቸውን በፈጣሪ ቦታ አስቀምጠው ሰውን ያህሌ ክቡር ፍጡር እንዲሁ እንስሳት እነርሱ በፈላጊነት ሁኔታ ብቻ ህመምንዲት ከሚፈሉ ፈርዶናዊ እንግል በተሸከሙ አሌያም የተሻሻለ ማሰብና አሳብን በአሳብ የማሸነፍ አቅም ችልታና ትዕግሥት እንዲላላቸው አምነው ክብራቸውን ዜናቸውንና ጥቅማቸውን ህመምስጠበቅ ያሉቸው ብቸኛ አማራጭ ማሰብንና አሳብን መግቢያን መዋጋት እንዲሆን በሚያምኑ ዋናዎች ሰዎች ነው።

የእነዚህን ሰዎች ውጥንቅጥና ውሌ አሌባ ጠባይ መተረክ አይከብደም ፍሊጎታቸውን በትክክለኛ መረዲትና እንዲሁ ነው ብል መናገር ግን ያስቸግራሉ፤ አሳብንና አሳቢን ህመምስጠበቅ ህመምስጠበቅ አቶገኛ ነው ብህህው ሲያሳደዱ ሲታዩ ራስዎዳደ ሉመስለ ይችላሉ በርግጥ ራሳቸውን በሆነ ይወዳሉ? ተብል ሲጠየቅ ግን ራሳቸውን መውቀዳቸውም አጠፋጣሪ ነው ምክንያቱም በቀን ሦስት አራት ጊዜ ሲበለ ቢያንስ አንዴ ጊዜ እንኳ ቢያስቡ አሳብን እንዲሁ ገጸ በረከት በቶስታ ተቀብህህ ተፈትሽ ተሞክሮ ጠቃሚ ሆኖ ቢገኝ በውጤቱ ህመምስጠበቅ ይጓጉ ነበር እንጂ እንዲሁ ተስቦ ፈርተው ወደ ውስጣቸው እንዲያስገቡ የሌላቸውን በር አይገኙም አሳቢዎችንም እንዲሁ በረከት አቅራቢ ፍቅርና አክብሮትን ይቸሯቸው ነበር እንጂ እንዲሁ መርኅ ጠሊት አያሳደዱቸውም ነበር። የጥንቱ ጠቡቦቶች መርከብና ደሌደይ እንሆራ ሲለ መሪዎቻቸው ህመምስጠበቅ አቶገኛ ነው ብህህው ከሌክህዋቸው ቢሆን ኖሮ የቅርብ ጊዳዎቹም ሳይንቲስቶች አይሮፕሊንና ባቡር እናምርት ሲለ አስተዳዳሪዎቻቸው ተንኮላቸው ናቸው ብህህው ቀጥተዋቸው ቢሆን እነርሱም እኛም እንዲሁ ጥንቱ በበቅልና በፈረስ ጀርባ

## አፍ ቢያዝ ዓይን ይናገራል!

ተንጠልጥለን እንቀር ነበር እንጂ ምቹቷ በተጠበቀ የአየር የባሕርና የየብስ መጓጓዣ መንፈላለስ አንቸልም ነበር፤ እንግዲህ ኑሮን ጣር ያልበዛበት ቀላልና ምቹ ለማድረግ እነዚህን የቴክኖሎጂ ውጤቶች ያስገኙ ጠበብቶች ማሰብና አሳብን መግለጽ ሳይፈቀድላቸው ቀርቶ ፎርሙላቸውን በጭንቅላታቸው እንደያዙ ቢሞቱ ኖሮ ይህን የመሰለ ጠቃሚና አስፈላጊ ነገር ሳናገኝ እንቀር እንደነበር አስተውሉ። ይህን እንደምሳሌ ጠቀስኩኝ እንጂ በማንኛውም ዘርፍ የሚደረግ የአሳብ መንሸራሸር ለሀገርና ለማኅበረሰባዊ አመርታ አሌ የማይባል ጠቀሜታ አለው። ታዲያ ለራሳቸውም ሆነ ለሌላው ሰብአዊ ጭጡር የተሻለ ነገር ለማምጣት የሚጥቅሙ አዳዲስ አሳቦችን የሚጻረሩ መሪዎች ሀገራቸውንና ወገኖቻቸውን አይደለም ራሳቸውን ይወዳሉ ማለት አስቸጋሪ ነው፤ የማይጠረቃ ሆዳቸውን ለመውላት የዕለት ዳጋቸውን ከማብሰል በቀር ለነጋቸው እንኳ የማያስቡ የተሻለ ነገር የተሻለ ጊዜ ለውጥ የማይናቃቸው በማመንና በማሳመን ከሚገኝ አንጻራዊ ሰላም ይልቅ በኃይልና በአፈና የሚሸቀጥ ጊዜያዊ ጸጥታ የሚያረካቸው ልብ ደንዳኖች ናቸው።

መቼም ስለማንና ስለምን እንደምናገር ለአንባቢ የሚሠወር አይመስለኝም አዎን ከኢትዮጵያውያን አልፎ ለዓለማቀፉ ማኅበረሰብ አሳሳቢ የሆነው በሀገራችን የመጻፍና የመናገር መብት ድፍን ብሎ መጥፋትና ለሀገርና ለወገን ይበጃሉ የሚሏቸውን አሳቦች የሚያፈልቁና ለሐዝብ የሚያካፍሉ ዜጎች አየታደኑ መታሠርና በአሥር ቤት መማቀቅ- ስለዚህ ጉዳይ ነው። ምሁራን ጋዜጠኞች የሲቪል ማኅበራትና የፖለቲካ ፓርቲዎች መሪዎችና አባላት ወዘተ በመንግሥት አስተዳደርና ፖሊሲ ላይ ያላቸውን ቅሬታ የሚገልጹ ከሙስናና ከዘረኝነት የጸዳና የይስሙላ ዲሞክራሲ ሳይሆን ሊተገበር የሚችል አውነተኛ ዲሞክራሲ የሰፈነበት የሰከነ አስተዳደር ለማምጣት በትምህርትና ከሌሎች ሀገሮች ተሞክሮ የቀሰሙትን በጎ አሳብ የሚለግሡ ዜጎች ሁሉ አሸባሪ የሚል ስም አየተለጠፈባቸው በአስርና እንግልት መሠቃታቸው ያልተያዙትም ለስደት መዳረጋቸው ተባብሶ መቀጠሉን ዓለም ካወቀው ሰነባብቷል ተጽፏል ተተንትኗል አስካሁን ግን በመንግሥት በኩል የተለሳለሰ ሁኔታ አልታየም የዓለምአቀፍ የሰብአዊ መብት ተከራካሪዎችን ሪፖርት ተመልክቶ ለምን እንዴት ብሎ በመንግሥት ላይ ተጽዕኖ ለማድረግ አንድ ርምጃ የተራመደ ዓለማቀፋዊ ኅብረት ወይም መንግሥትም የለም፤ ነገሩን አተኩረው ሲያዩት መንግሥት የተነፈሰውን ሁሉ እንዲያስር እንዲያሠቃይ ዜጎች ደግሞ እንደ እንስሳት የራሳችን አሳብ ሳይኖረን ለሥልጣናቸው የጊዜ ገደብ በሌላቸው መሪዎች አሳብ ብቻ

ተንጠሉጥሆን እንቀር ነበር እንጂ ምቹቱ በተጠበቀ የአየር የባሕርና የየብስ መጓጓዣ መንፈሊታችን እንቅሌም ነበር፤ እንግዲህ ኦሮን ጣር ያለበዚበት ቀሊሌና ምቹ ህማዴረግ እነዚህን የቴክኖልጂ ውጤቶች ያስገኙ ጠቡብቶች ማሰብና አሳብን መግባታችን ሳይፈቀደላቸው ቀርቶ ፎርሙሊቸውን በጭንቅሊታቸው እንዲያዘ ቢሞቱ ኖሮ ይህን የመሰላ ጠቃሚና አስፈላጊ ነገር ሳናገኝ እንቀር እንዲሆን አስተውለን። ይህን እንዲሁም ጠቀስኩኝ እንጂ በማንኛውም ርዕይ የሚታየው የአሳብ መንሸራሸር ህግግርና ህማሳበረሰባዊ እመርታ አላ የማይባሉ ጠቃሚታ አላቸው። ታዲያ ህግግራቸውም ሆነ ህላሊው ሰብአዊ ፍጡር የተሻሻለ ነገር ህማምጣት የሚጥቅሙ አዲዱስ አሳቦችን የሚፈጥሩ መሪዎች ሀገራቸውንና ወገኖቻቸውን አይታሰቡም ራሳቸውን ይወዷል ማለት አስቸጋሪ ነው፤ የማይጠረቃ ሆኖቸውን ህመሙሊት የሰላም ዲቢቸውን ከማብሰሉ በቀር ህግግራቸው እንኳ የማይሰቡ የተሻሻለ ነገር የተሻሻለ ጊዛ ህግግራቸው የማይናፍቃቸው በማመንና በማሳመን ከሚገኝ አንጻራዊ ሰሊም ይሌቅ በኃይሌና በአፈና የሚሸቀጥ ጊዛያዊ ጸጥታ የሚያረካቸው ሌቦ ቶንዲኖች ናቸው።

መቼም ስህተትና ስህተትምን እንዲያምናገር ህግግራቸው የሚሠወር አይመስላቸውም አዎን ከኢትዮጵያውያን አሌፎ ህግግራቸውን ማሳበረሰብ አሳሳቢ የሆነው በሀገራችን የመጻፍና የመናገር መብት ዴፍን ብል መጥፋትና ህግግርና ህግግራቸውን ይበጃል የሚሉቸውን አሳቦች የሚያፈሉቁና ህግግራቸው የሚያካፍል ዛጎች እየታዩት መታሠርና በእሥር ቤት መማቀቅ ስህተትም ጉዳይ ነው። ምሁራን ጋዛጠኞች የሲቪል ማህበራትና የፖሊቲካ ፓርቲዎች መሪዎችና አባሊት ወጥተው በመንግሥት አስተዳደርና ፖለቲካ ሊያሉቸውን ቅሬታ የሚገሉጹ ከሙስናና ከፈረንሳይ የጸዲና የይስሙሊ ዱሞክራሲ ሳይሆን ሉተገበር የሚችሉ እውነተኛ ዱሞክራሲ የሰፈነበት የሰከነ አስተዳደር ህማምጣት በትምህርትና ከላልች ሀገሮች ተሞክሮ የቀሰሙትን በጎ አሳብ የሚሰጣላቸው ዛጎች ሁሉ አሸባሪ የሚሉ ስም እየተሰጠላቸው በእስርና እንግሊት መሠቃየታቸው ያሉት ያዘትም ህግግራቸው መደረጋቸው ተባብሶ መቀጠሉን ዓላም ካወቀው ሰነባብቷል ተጽፏል ተተንትኗል እስካሁን ግን በመንግሥት በኩል የተሰላሰሉ ሁኔታ አሉታየም የዓላምአቀፍ የሰብአዊ መብት ተከራካሪዎችን ሪፖርት ተመላክቶ ህግግራቸውን እንዲታይ ብል በመንግሥት ሊያ ተጽዕኖ ህማዴረግ አንዴ ርምጃ የተራመደ ዓላማቀፋዊ ጎበረት ወይም መንግሥትም የሆነ፤ ነገሩን አተኩረው ሲያዩት መንግሥት የተነፈሰውን ሁሉ እንዲያስር እንዲያሠቃይ ዛጎች ቶግሞ እንዲ እንስሳት የራሳችን አሳብ ሳይኖረን ህግግራቸው የጊዛ ገዢ በላሊቸው መሪዎች አሳብ ብቻ

## አፍ ቢያዝ ዓይን ይናገራል!

አየተነዳን እንድንኖር የተፈረደብን ይመስላል፤ ሽረ ለመሆኑ ማሰብ አሳብን መግለጽ ወንጀል መሆኑ አብቅቶ ስለሀገራችን ስለኑሮአችን በነጻነት የማሰብ የማቀድና የመወያየት ተፈጥሮአዊና የዜግነት መብታችን የሚከበረው መቼ ይሆን?

እንስሳት ተፈጥሮ ዝም ባታስኛቸው አጎንብሰው ባይቀሩና ቀርብለው አካባቢያቸውን በአግባቡ ማስተዋል ቢችሉ ኖሮ ለምን ሣር ብቻ በመጋጥ እንወስናለን ብለው ማሰብ በጀመሩ አሳባቸውንም ተገላልጸው ሌላው ቢቀር ተጨማሪ ምግብ ለራሳቸው ባገኙ ምናልባትም ከሣርና ከድርቆሽ የተሻለ! አኛም አቀርቅረን ዝም እንድንል ተገደን ባንኖር ማሰብ በቻልን አስበን አስበን አሳባችንም በነጻነት ተገላልጸን የሰላምና የምጣኔ ሀብት እድገት እንቅፋቶች የሆኑትን ነገሮችና ሁሉ ከላያችን አራግፈን የሀገራችንን ዕድገት ተጽፎ የሚነበብ ብቻ ሳይሆን በዓይን የሚታይ ማድረግ ኑሯችንን በራሳችን ዕውቀት አቅምና የተፈጥሮ ሀብት የሚታይና የሚዳስስ አማካኝ ማድረግ በቻልን ነበር። አሳብ ሲታፈን አሳቢዎች ሲኩነኑ እድገትና ልማት አብረው እንደታፈኑ በቀላሉ ሊገኝ ይችላል የነበረ የተሻለ ኑሮና ስኬት እንደተጨናገፈ ማስተዋል ያስፈልጋል። በርግጥ ኢትዮጵያችን ብታድግ ብትለማ ሰላምና መረጋጋት ቢሰፍንባት ዜጎች ተከባብረውና ተፈቃቅረው ያለልዩነት በአኩልነት ቢኖሩባት መሪዎች የሚያጡት ነገር ይኖር ይሆን? ለእኔ እንደ ዜግነቴ የሚታየኝ የግለሰቦች ብቻ ሳይሆኑ የመላው ኅብረተሰብና የሀገሪቱ እድገትና የሰላሚ ተቀናቃኞች ሆነው ነው!

እና ለስከመቼ በፀረ ኢትዮጵያ አስተሳሰብና አቋም የኢትዮጵያና የኢትዮጵያውያን ድምጽና ለስትንፋስ ታጭቦ ይኖራል ለስከመቼ መናገር ወንጀል ሆኖ ያስገርፋል? እንደዚህ ዓይነቱ ቅጥ ያጣ አፈና በቃ ሊባል ይገባዋል ዕድገታችንና ልማታችን ከአሳቢ ዜጎቻችን ጋር መታሠራቸው ሊቆም ይገባል ይህን የሕዝብ የልብ ትርታ ሁሉም ሊያስተጋባውና ዓለማቀፉም ኅብረተሰብ ድምጻችንን ሰምቶ ለሰብአዊ መብታችን መከበርና በእስር ለሚሠቃዩ ትወገኖቻችን መፈታት ከሕዝቡ ጉን እንዲቆሙ ሰብአዊ መብትን ለሚጥስ መንግሥት ምንም ዓይነት ድጋፍ መስጠት አየተጎዳ ላለው ምስኪን ሕዝብ መሠቃየት ተባባሪ መሆን እንደሆነ ዐውቀው ድጋፍ መስጠታቸውን አቋመው በቃህ እንዲሉት ድምጹን ማሰማት ያስፈልጋል። ድምጻችንን ስሙን ዝምታችንንም አዳምጡ አፍ ባይናገርም ልብም እኮ ይናገራል ዝምታም እኮ ይመስከራል ስሙን አዳምጡን እንበላቸው።

ኢትዮጵያ ለዘላለም ትኑር!

ኤርምያስ ሀሩይ

እየተነዲን እንዴንኖር የተፈረዳብን ይመስላል፤ ሽረ ሆመሆኑ ማሰብ አሳብን መግቢያ ወንጀሌ መሆኑ አብቅቶ ስህተቶችን ስህተቶችን በነጻነት የማሰብ የማቀደና የመወያየት ተፈጥሮአዊና የዛግነት መብታችን የሚከበረው መቼ ይሆን?

እንስሳት ተፈጥሮ ዜም ባታሰኛቸው አጎንብሰው ባይቀሩና ቀና ብሆው አካባቢያቸውን በእግባቡ ማስተዋሉ ቢችሉ ኖሮ ሆምን ሣር ብቻ በመጋጥ እንወስናለን ብሆው ማሰብ በጀመሩ አሳባቸውንም ተገሊሌጸው ላሊው ቢቀር ተጨማሪ ምግብ ሆራሳቸው ባገኙ ምናሌባትም ከሣርና ከዴርቆሽ የተሻሻለ! እኛም አቀርቅረን ዜም እንዴንሌ ተገኛን ባንኖር ማሰብ በቻሌን አስበን አስበን አሳባችንም በነጻነት ተገሊሌጸን የሰሊምና የምጣኔ ሀብት እዴገት እንቅፋቶች የሆኑትን ነገሮችና ሁሉ ከሊያችን አራግፈን የሀገራችንን ዕዴገት ተጽፎ የሚነበብ ብቻ ሳይሆን በዓይን የሚታይ ማዴረግ ኑሯችንን በራሳችን ዕውቀት አቅምና የተፈጥሮ ሀብት የሚታይና የሚዲሰስ አማናዊ ማዴረግ በቻሌን ነበር። አሳብ ሲታፈን አሳቢዎች ሲሳኑ እዴገትና ሌማት አብረው እንደተፈረሰ በቀሊሉ ሉገኝ ይችላል የነበረ የተሻሻለ ኑሮና ስኬት እንደተጨናገፈ ማስተዋሉ ያስፈላጋል። በርግጥ ኢትዮጵያችን ብታዴግ ብትሆን ሰሊምና መረጋጋት ቢሰፍንባት ዛጎች ተከባብረውና ተፈቃቅረው ያሆላዩኑ በእኩሌነት ቢኖሩባት መሪዎች የሚያጡት ነገር ይኖር ይሆን? ሆኖ እንደ ዛግነቱ የሚታየኝ የግሆሰቦቹ ብቻ ሳይሆኑ የመሊው ኅብረተሰብና የሀገሪቱ እዴገትና የሰሊሟ ተቀናቃኞች ሆነው ነው! እና እስከመቼ በፀረ ኢትዮጵያ አስተሳሰብና አቋም የኢትዮጵያና የኢትዮጵያውያን ዴምድና እስትንፋስ ታፍኖ ይኖራል እስከመቼ መናገር ወንጀሌ ሆኖ ያስገርፋል? እንደዚህ ዓይነቱ ቅጥ ያጣ አፈና በቃ ሉባሌ ይገባዋል ዕዴገታችንና ሌማታችን ከአሳቢ ዛጎቻችን ጋር መታሰባቸው ሉቆም ይገባል ይህን የሕይወት የሌብ ትርታ ሁሉም ሉያስተጋባውና ዓላማቸውም ኅብረተሰብ ዴምዳችንን ሰምቶ ሆሰብአዊ መብታችን መከበርና በእስር ሆሚሠቃዩ ት ወገኖቻችን መፈታት ከሕይወት ጋር እንዲቆሙ ሰብአዊ መብትን ሆሚጥስ መንግሥት ምንም ዓይነት ዴጋፍ መስጠት እየተጋደረ ሊሆን ምስኪን ሕይወት መሠቃየት ተባባሪ መሆን እንደሆነ ጥቅቀው ዴጋፍ መስጠታቸውን አቁመው በቃህ እንዲለት ዴምድን ማሰማት ያስፈላጋል። ዴምዳችንን ስሙን ዜምታችንንም አዲምጡ አፍ ባይናገርም ሌብም እኮ ይናገራል ዜምታም እኮ ይመስክራል ስሙን አዲምጡን እንበሊቸው።

ኢትዮጵያ ሆ፤ሊሆም ትኑር!

ኤርምያስ ህሩይ